

Crna Gora

JU Centar za socijalni rad opština Pljevlja i Žabljak

Broja: 412

Pljevlja, 28.02.2014.god.

Izveštaj o radu Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak za 2013.godinu

Centar za socijalni rad posredstvom resornog Ministarstva rada i socijalnog staranja realizuje aktivnosti u cilju obezbijeđivanja zaštite porodice, pojedinca, djece u riziku i lica u stanju socijalne potrebe. Svoje nadležnosti sprovodimo u okvirima Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti (Sl. list CG 27/13), Porodičnog zakona (Sl. list RCG 17/07), Zakona o zaštiti od nasilja u porodici (Sl. list CG br.46/10), Protokola o postupanju u slučajevima nasilja u porodici, Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku (Sl. list CG br. 64/11) i drugim zakonima iz oblasti socijalne i dječije zaštite kao i strategijama i akcionim planovima kako na nacionalnom nivou tako i na lokalnom nivou.

U okviru svojih nadležnosti Centar posebnu pažnju poklanja zaštiti nesposobnih za rad i materijalno neobezbijeđenih, djece bez roditeljskog staranja, djece sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, zlostavljena i zanemarena djeca, djeca sa poremećajem u ponašanju i ona koja su došla u sukob sa zakonom, lica sa invaliditetom, stara lica, lica i porodice kojima je usled posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Do sada rad Centra u okviru nadležnosti ostvarivao se kroz rad stručnih timova. Pri Centru za socijalni rad opština Pljevlja i Žabljak formirani su stručni timovi i to tim za materijalno obezbijeđenje porodice, tim za poremećene bračne i porodične odnose, tim za poslove starateljstva, tim za zaštitu djece i omladine.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici od strane Centra za socijalni rad formiran je Multidisciplinarni tim na lokalnom nivou u cilju što efikasnije zaštite žrtava porodičnog nasilja.

Izmjenama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti predviđen je rad na slučaju kada će se i na drugačiji način organizovati vođenje slučaja i uključivanje stručnih radnika.

Prava iz socijalne i dječije zaštite po važećem Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti su:

- Osnovna materijalna davanja
- Usluge socijalne i dječije zaštite

JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak zapošljava 18 radnika, pri Centru u Pljevljima 15 zaposlenih dok je u radnoj jedinici Žabljak zaposleno 3 radnika. Konstatujemo da je sa ovim brojem zaposlenih JU Centar za socijalni rad uspješno obavio sve aktivnosti na ostvarivanju prava iz oblasti socijalne i dječije zaštite a u skladu sa pomenutim zakonskim propisima.

Osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti

I Pravo na materijalno obezbijedenje porodice kao jedan od osnovnih oblika socijalne zaštite može ostvariti porodica, odnosno član porodice, ako je:

1. Nesposoban za rad i privređivanje
2. Sposoban za rad i privređivanje pod uslovom da je:
 - trudnica,
 - samohrano lice,
 - roditelj koji izdržava maloljetno lice,
 - lice koje je završilo školovanje po posebnim uslovima za period od pet godina po završetku školovanja,
 - dijete bez roditeljskog staranja do zasnivanja radnog odnosa.

Pravo na materijalno obezbijedenje utvrđuje se po osnovu prihoda i imovine svih članova porodičnog domaćinstva.

Na ime novčane nadoknade po osnovu materijalnog obezbijedenja porodice u 2013.god. isplaćeno je 589.301,08 eura.

Tabela I-1 Broj porodica i visina isplaćenih novčanih sredstava za period 2009-2013

Mjesec i godina	Broj porodica	Broj lica	Iznos sredstava
XII 2009	593	1616	46.560,95€
XII 2010	603	1640	47.473,14€
XII 2011	603	1576	42.019,30€
XII 2012	625	1711	51.984,53€
XII 2013	525	1345	43.671,51€

Broj korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice razlikovao se po mjesecima u 2013.godini i kretao se od 520 porodica sa 1317 članova do 632 porodice sa 1725 članova.

Tabela I-2 Broj porodica i lica po mjesecima za opštinu Pljevlja

Mjesec	Broj porodica	Broj članova	Iznos
Januar	617	1688	51.546,66€
Februar	623	1715	52.219,41€
Mart	627	1725	52.550,91€
April	616	1691	51.796,66€
Maj	623	1711	52.139,21€
Jun	632	1725	52.601,97€
Jul	570	1494	48.103,91€
Avgust	576	1508	48.870,91€
Septembar	579	1522	48.906,11€
Oktoibar	520	1317	43.236,81€
Novembar	523	1328	43.660,01€
Decembar	525	1345	43.671,51€
			Ukupno: 589.931,08€

Broj korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice, u ovom izvještajnom periodu, smanjen je za 92 korisnika.

U skladu sa novim Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti došlo je do značajnog smanjenja broja korisnika prava jer posjedovanje automobila i posjedovanje stočnog fonda predstavlja isključivu smetnju za ostvarivanje prava na materijalno obezbijedenje. Novi Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti ograničava pravo na materijalno obezbijedenje porodice za radno sposobne roditelje na devet mjeseci uz obavezu primjene Plana aktivacije korisnika kod Zavoda za zapošljavanje.

Tabela I-3 Prikaz strukture porodica koje su ostvarile pravo na materijalno obezbijedenje u 2012.god.

Porodica sa jednim članom	152
Porodica sa dva člana	69
Porodica sa tri člana	103
Porodica sa četiri člana	155
Porodica sa pet i više članova	46

Među porodicama koje su korisnici prava na materijalno obezbijedenje porodice, najveći dio su potpune porodice koje ne posjeduju prihode i imovinu i takvih porodica je 273, pored njih je među korisnicima prava 131 samohranih roditelja i 121 samohranih lica koja ne posjeduju ni prihode ni imovinu, a nemaju ni srodnike koji su Zakonom obavezni da ih izdržavaju.

Novih zahtjeva za ostvarivanje prava na materijalno obezbijedenje porodice u toku 2013.godine je bilo 97. Negativno rješениh zahtjeva je bilo 18. Pravo na materijalno obezbijedenje porodice prestalo je za 34 korisnika u ovom izvještajnom periodu.

Tabela I-4 Godišnji iznosi sredstava za materijalno obezbijedenj porodice (2009-2012)

Godina	Opština Pljevlja
2009	550.621,93€
2010	564.321,67€
2011	541.121,88€
2012	548.428,08€
2013	589.301,08€

Korisnici prava na materijalno obezbijedenje porodice su tokom 2013.godine ostvarivali i niz drugih prava koja proističu iz osnovnog prava:

- Pravo na jednokratne i trenutne novčane pomoći u iznosu od 15.417,00,00 €. Jednokratne novčane pomoći od Ministarstva rada i socijalnog staranja isplaćene su u iznosu od 12.200,00€

- za 79 korisnika i trenutne novčane pomoći u iznosu od 3.217,00€ za 152 korisnika prava.
- Pravo na zdravstveno osiguranje I to za 94 korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice.
 - Besplatni udžbenici su obezbijedeni u saradnji sa Ministarstvom prosvjete za svu djecu korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice koja su redovni učenici osnovnih škola i gimnazije.
 - Pomoć za nabavku ogrijeva za korisnike MOP-a opštine Pljevlja obezbijedena je kroz saradnju sa Rudnikom uglja A.D. Pljevlja i Direkcijom za šume Crne Gore- Šumska uprava Pljevlja. Za 150 korisnika obezbijedena je po jedna tona uglja dok je za 136 korisnika sa seoskog područja obezbijedena besplatna sječa ogrevnog drveta.
 - 38 porodica koje ostvaruju pravo na materijalno obezbijedenje porodice koristile su pravo na pogrebne troškove I za to su utrošena sredstva u iznosu od 13.507,36€.
 - Tokom 2013.godine svi korisnici prava na materijalno obezbijedenje porodice koristili su pravo na subvenciju utrošene električne energije od 40%.
 - Djeca korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice u uzrastu od 7-14 godina koristili su pravo na besplatno ljetovanje u Dječijem odmaralištu "Lovćen" u Bečićina. U izvještajnom periodu to pravo koristilo je 150 djece. Ovo pravo koristilo je i 10 djece sa pratnjom roditelja korisnici prava na smještaj u Dnevni centar Pljevlja.
 - Pomoć u namjericama i garderobi je obezbijedena u ovom izvještajnom periodu u tri navrata za korisnike prava na materijalno obezbijedenje porodice. Sredstva su obezbijedena u saradnji sa Lokalnom upravom i Crvenim krstom Crne Gore.
 - Humanitarnu pomoć u ogrevu u ovom izvještajnom periodu obezbijedili su i predstavnici LDS organizacije u vidu ogrevnog drveta za porodice romske populacije i za beskućnike.
 - Povodom novogodišnjih praznika od Rotary kluba Pljevlja donirani su novogodišnji paketići za djecu iz porodica koje koriste pravo na materijalno obezbijedenje porodice.

II Pravo na ličnu invalidninu

Tokom 2013.godine pravo na ličnu invalidninu koristilo je u prosjeku 99 korisnika. U periodu 01.01.-31.12.2013.godine podnešena su 4 zahtjeva od čega je priznato pravo za njih 2 u redovnom postupku kod prvostepene socioljekarske komisije dok je 1 zahtjev riješen u drugostepenom postupku.

Tabela II-1 Ukupan broj lica koja koriste pravo na ličnu invalidninu za period 2009.god.-2013.god.

Godina	Opština Pljevlja	Opština Žabljak
2009	91	10
2010	96	13
2011	97	12
2012	98	10
2013	99	12

III Pravo na njegu i pomoć drugog lica

U toku 2013.godine ovo pravo koristilo je u prosjeku 626 lica. Od 01.01-31.12.2013.godine zahtjev za tuđu njegu i pomoć podnijelo je 252 lica kao i 35 zahtjeva koji su prenešeni iz 2012.godine.

Tabela III-1 Broj korisnika tuđe njege i pomoći u periodu 2009. god.-2013.god.

Godina	Opština Pljevlja	Opština Žabljak	Ukupno
2009	566	68	634
2010	627	85	712
2011	633	94	727
2012	625	102	727
2013	626	99	725

Socijalno-ljekarska komisija je u toku 2013.godine održala sjednice u dva termina i to u mjeseci maju 2013. godine i septembru 2013.godine na kojima je rješavala ukupno 287 zahtjeva za dodjelu prava na pomoć i njegu drugog lica, lične invalidnine, pravo na rad sa polovinom punog radnog vremena i procjenjivala je radnu sposobnost na pojedine zahtjeve. Od ukupnog broja podnešenih zahtjeva pozitivno je riješeno 85.

Tabela III-2 Prikaz korisnika tuđe njege i pomoći za 2013.godinu za opštine Pljevlja i Žabljak

Mjesec	Broj korisnika			
	Opština Pljevlja	Opština Žabljak	Ukupno	
Januar	648	101	749	
Februar	635	101	736	
Mart	624	101	725	
April	618	101	719	
Maj	666	99	765	Rad Socio-ljekarske komisije
Jun	639	99	738	
Jul	629	99	728	
Avgust	620	99	719	
Septembar	642	97	739	Rad Socio-ljekarske komisije
Oktoibar	645	101	746	
Novembar	638	99	737	
Decembar	626	99	725	

IV Pravo na zdravstvenu zaštitu

Ovo pravo tokom 2013.godine koristilo je 94 korisnika prava na materijalno obezbijedenje porodice.

V Pravo na troškove sahrane

Ovo pravo koristilo je 38 lica a po tom osnovu isplaćeno je 13.507,36€.

Osnovna materijalna davanja u dječijoj zaštiti

I Nadoknada za novorođeno dijete

Tokom 2013.godine ovo pravo ostvarilo je 232 novorođenčadi. Po osnovu novčane nadoknade na ime novorođenog djeteta isplaćeno je ukupno 24.495,30€.

Tabela I-1 Prikaz broja novorođene djece koja su ostvarila pravo na nadoknadu

Godina	Broj novorođenčadi	Sredstva
2009	295	29.500,00€
2010	255	25.500,00€
2011	240	25.135,00€
2012	230	24.150,00€
2013	232	24.495,30€

II Dodatak za djecu

U protekloj godini ovo pravo koristilo je u prosjeku 427 porodica sa 705-oro djece. Isplata po osnovu dječijeg dodatka na godišnjem nivou iznosi 167.732,50€.

Tabela II-1 Prikaz korisnika prava na dječiji dodatak za period 2009.god.-2013.god. za opštine Pljevlja i Žabljak

Godina	Broj korisnika	Broj djece	Prosječan mjesečni iznos	Ukupan iznos
2009	430	720	14.000,00€	154.003,80€
2010	439	761	12.691,00€	152.292,00€
2011	422	714	14.289,73€	171.476,85€
2012	435	738	14.500,45€	174.005,50€
2013	427	705	13.977,70€	167.732,50€

Tabela II-2 Broj porodica i djece korisnika dječijeg dodatka u 2013.god.

Mjesec	Broj korisnika	Broj djece	Novčani iznos
Januar	444	751	14.843,70€
Februar	452	771	15.103,50€
Mart	456	780	15.381,70€
April	452	768	15.144,70€
Maj	451	764	15.125,70€
Jun	454	776	15.135,60€
Jul	431	723	14.283,40€
Avgust	401	664	13.112,20€
Septembar	408	677	13.674,80€
Oktobar	458	592	11.979,70€
Novembar	357	595	11.930,40€
Decembar	360	604	12.017,10€
			Ukupno : 167.732,50€

III Troškovi ishrane u predškolskim ustanovama

Ovo pravo u 2013.godini koristilo je u prosjeku 35 porodica.

Tabela III-1 Prikaz broja djece i novčani iznosi za ishranu u predškolskim ustanovama u 2013.god.

Mjesec	Broj djece	Novčani iznos
Januar	32	640,00€
Februar	33	660,00€
Mart	33	660,00€
April	34	680,00€
Maj	34	680,00€
Jun	34	680,00€
Jul	34	680,00€
Avgust	34	680,00€
Septembar	76	520,00€
Oktobar	27	540,00€
Novembar	28	560,00€
Decembar	28	560,00€

Ukupno : 7.540,00€

IV Pomoć u vaspitanju i obrazovanju djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama koristilo je 25 lica.

V Refundacija nadoknade zarade i nadoknade zarade za porodijsko, odnosno roditeljsko odsustvo

Pravo na refundaciju novčanih sredstava na ime porodijskog odsustva za porodilje koje su u radnoj organizaciji do 1. jula koristilo je 6 porodilja a po tom osnovu isplaćeno je 4.046,59€, u prosjeku 1 porodilja a prosječna novčana sredstva su 674,43€.

Za porodilje koje su zaposlene u privatnom sektoru do 1.jula ovo pravo koristilo je ukupno 494 porodilje a po tom osnovu isplaćena su sredstva u iznosu od 351.214,80€. U prosjeku mjesečno 82 porodilje a novčana sredstva 58,535,80€.

Od 1. jula kada je stupio na snagu novi Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti broj porodilja se smanjio. Od 1. jula ovo pravo koristilo je 183 porodilje za šta je isplaćeno 68.883,92€. U prosjeku 31 porodilja a isplaćena novčana sredstva iznosila su 11.480.65€.

Na godišnjem nivou za ovo pravo ukupno je izdvojeno 420.098,72€.

VI Nadoknada po osnovu rođenja djeteta

Ovo pravo može ostvariti jedan od roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i student do navršene jedne godine života djeteta. U toku 2013.godine ovo pravo koristilo je 1255 porodilja. Po tom osnovu isplaćeno je 54.903,43€. U mjesečnom prosjeku to su 104 porodilje a a isplaćena novčana sredstva su 4.575,28€.

VII Refundacija nadoknade zarade i nadoknada zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena

U toku 2013.godine ovo pravo koristile su 2 porodilje.

Usluge socijalne i dječije zaštite

Usluge u oblasti socijalne i dječije zaštite su:

- procjena i planiranje
- podrška za život u zajednici
- savjetodavno-terapijska i socijalno-edukativna usluga,
- smještaj
- neodložne intervencije i
- druge usluge

I Pravo na smještaj

U ustanovama socijalne zaštite u Crnoj Gori i van Crne Gore tokom 2013.godine nalazio se sledeći broj štićenika :

- U dječijem domu „ Mladost” u Bijeloj se trenutno na smještaju nalazi troje djece.
- U Zavodu za djecu i omladinu „Komanski most” ukupno se nalazi 13 invalidnih lica.
- U Zavodu za djecu i omladinu “Ljubović” tokom 2013.godine smješten je 1 maloljetni štićenik po rješenju Osnovnog suda u Pljevljima.
- U Centru za obrazovanje i osposobljavanje “1 jun” Podgorica smješteno je 1 lice,
- U Zavodu za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju invalidnih lica Podgorica smještena su 2 lica,
- U Zavodu za smještaj osoba sa invaliditetom Kulina na smještaju nalazi se 1 (jedan) štićenik,

- U Zavodu za zbrinjavanje odreslih “Male Pčelice” Kragujevac trenutno se nalazi na smještaju 3 štićenika.

Tabela I-1 Institucionalni smještaj za period 2009.god.-2013-god.

Godina	Institucije soc. i dječije zaštite				
	Dječiji dom „Mladost”	Zavod „Komanski most”	Zavod „Male pčelice”	Zavod „Kulina”	Centar za djecu i mlade Ljubović
2009	3	13	4	1	-
2010	4	13	4	1	-
2011	5	14	4	1	-
2012	4	13	4	1	-
2013	3	13	3	1	1

U toku 2013.godine u domu starih “Bijelo Polje” u Bijelom Polju smješteno je 13 starih lica i sada se trenutno na smještaju u pomenutoj ustanovi nalazi 25 starih lica. Otvaranjem doma za stara lica u Bijelom Polju starim licima u stanju socijalne potrebe pruženi su kvalitetniji uslovi a Centru olakšan način u zbrinjavanju korisnika.

Na smještaju u domu starih “Grabovac” u Risnu u izvještajnom periodu nalaze se 20 štićenika.

Na predlog nadležnog Ministarstva rada i socijalnog staranja, stručni radnici, jednom mjesečno obilaze ustanove i sa pružaocima usluga našim korisnicima donose individualne planove zaštite za svakog štićenika i prate njihovu realizaciju.

Tabela I-2 Prikaz broja starih lica smještenih u ustanove soc. zaštite

Godina	JU Dom starih “Bijelo Polje” Bijelo Polje		JU Dom starih “Grabovac” Risan	
	Broj smještenih korisnika	Ukupno na smještaju	Broj smještenih korisnika	Ukupno na smještaju
2009	/	/	8	30
2010	6	6	/	22
2011	21	24	5	24
2012	19	22	4	24
2013	13	15	3	20

II Porodični smještaj

Porodični smještaj predstavlja jedan od vidova zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja u čijoj osnovi jeste obezbijedivanje okruženja u kojem će dijete imati mogućnost za pravilan rast i razvoj, vaspitanje, obrazovanje i osposobljavanje za samostalan život.

I pored kvalitetnih uslova u institucijama smještaj šticenika u porodice je najhumaniji i najprirodniji oblik zbrinjavanja koji treba stalno unapređivati.

U 2013.godini pravo na porodični smještaj koristilo je dvoje odraslih lica od kojih je jedno preminulo tokom godine. Isto pravo ostvarivalo je i šestoro djece bez roditeljskog staranja, s tim, da je za dvoje djece regulisano pravo na materijalno obezbijedjenje porodice.

Kao i ranijih godina služba za poslove starateljstva bilježi značajne rezultate kada je u pitanju savjetovanje i praktično djelovanje u dijelu koji se odnosi na zbrinjavanje majki sa novorođenom vanbračnom djecom. Rezultat postizemo na način što Centar za socijalni rad, Ministarstvo i Ginekološko odjeljenje u Pljevljima kroz ekonomsko osnaživanje i zadržavanje majki da određeno vrijeme provedu sa svojim djetetom, iste prihavte da podižu svoju djecu što se vidi u sve manjem broju smještaja takve djece u institucije.

Tabela II- 1 Broj djece i odraslih lica na porodičnom smještaju

Porodični smještaj			
Djeca		Odrasla lica	
srodničko	nesrodničko	srodničko	nesrodničko
4	-	1	-
4	-	1	1
4	-	1	1
5	-	1	-
6	-	2	-

Reforma dječije zaštite koja se trenutno sprovodi u Crnoj Gori ima za cilj da obezbijedi pružanje podrške roditeljima kako bi na taj način spriječili napuštanje djece. Od septembra mjeseca 2013.godine sprovodi se kampanja “Svako dijete treba porodicu”, koju je pokrenula Vlada Crne Gore uz podršku Unicef-a i EU.

Cilj kampanje je da se poveća broj hranitelja u Crnoj Gori, smanji broj djece u institucijama i podigne svijest o osnovnoj ljudskoj potrebi i pravu svakog djeteta.

Hraniteljstvo je privremeni oblik zaštite djeteta koje nema adekvatno roditeljsko staranje. U okviru kampanje „Svako dijete treba porodicu“ održani su dani otvorenih vrata u Pljevljima i na Žabljaku. Ova aktivnost imala je za cilj upoznavanje građana sa značajem hraniteljstva i svim potrebnim informacijama o hraniteljstvu. Danima otvorenih vrata prisustvovali su predsjednici opštine Pljevlja i opštine Žabljak, šef UNICEF-a za Crnu Goru Benjamin Perks, hraniteljka iz Pljevalja Nada Stojkanović kao i druge hraniteljske porodice i djeca koja su odrasla u hraniteljskim porodicama.

Tokom 2013.godine registrovane su tri porodice koje su zainteresovane za prihvatanje djece na hraniteljstvo. U jednu od tih porodica smješteno je dvoje djece iz Nikšića, dok su druge dvije porodice obrađene i po procjeni stručnog tima Centra kompetentne za vršenje hraniteljske uloge.

III Poslovi starateljstva

U 2013-toj godini 3 maloljetnih lica je stavljeno pod starateljstvo tako da se pod starateljstvom na kraju 2013-te godine nalazi 8 djece. Starateljstvo nad dvoje maloljetne djece je prestalo nakon njihovog usvojenja.

Nad 2 punoljetna lica je u odgovarajućem postupku produženo roditeljsko pravo tako da trenutno je 9 lica nad kojima je produženo vršenje roditeljskog prava.

Za ukupno 6 odraslih lica je pokrenut sudski postupak na predlog organa starateljstva za lišenje poslovne sposobnosti. Jedan postupak je okončan pravosnažnom sudskom presudom o potpunom lišavanju poslovne sposobnosti, nakon čega su ta lica stavljena pod starateljstvo.

Na kraju 2013.godine pod starateljstvom se nalazilo ukupno 40 odraslih lica. Neposredno starateljstvo nad tim licima uspostavljeno je u 21 slučaj dok je direktni staratelj postavljen za 19 slučajeva.

Određeno je i 7 privremenih staratelja i staratelja za posebne slučajeve za potrebe odgovarajućih sudskih postupaka.

Tabela III-1 Pregled broja djece i odraslih lica nad kojima je primjenjen neki od oblika porodično-pravne zaštite

Godina	Maloljetna lica pod starateljstvom	Lica lišena poslovne sposobnosti	Produženo roditeljsko pravo	Starateljstvo za posebne slučajeve
2009	8	19	2	5
2010	7	21	3	4
2011	11	32	5	11
2011	7	35	6	9
2013	3	40	9	7

IV Usvojenje

Kako smo u ranijem tekstu istakli majke uz stručnu pomoć i podršku Centra sve više podižu svoju djecu u porodicama. U 2013-toj godini zasnovano je jedno usvojenje nad dvoje maloljetne djece koja su bila na smještaju u Dječijem domu »Mladost« u Bijeloj.

V Zaštita djece i omladine sa poremećajima u ponašanju

U 2013-toj godini evidentirano je 19 maloljetna lica koja su izvršila neku krivičnu ili prekršajnu radnju ili ispoljila asocijalno ponašanje. O pomenutim slučajevima bili smo obavješteni od strane Osnovnog suda u Pljevljima, Osnovnog državnog tužilaštva, Područnog organa za prekršaje i policije.

Tabela V- 1 Broj evidentiranih prestupnika s obzirom na pol za 2013.god.

Djevojčice	-
Dječaci	19
Ukupno	19

Tabela V- 2 Prikaz broja evidentiranih maloljetnih lica i recidiva za period 2009.god.-2013.god.

Godina	Broj evidentiranih maloljetnika	Broj recidiva
2009	22	-
2010	39	3
2011	20	3
2012	23	2
2013	19	6

U toku 2013.godine, 8 maloljetnika izvršilo je neku krivičnu radnju i protiv njih je vođen sudski postupak nakon čega su određene mjere ili je postupak obustavljen. Kod 2 slučajeva, koja su evidentirana u 2013-toj godini, postupak je još u toku. Takođe, postupak se vodi i za još 2 lica koja su evidentirana u 2011.godini.

Od strane Područnog organa za prekršaje obavješteni smo da je bilo 7 maloljetnih lica kao izvršilaca nekog prekršajnog djela. Za 5 maloljetnika dostavljali smo izvještaje o dosadašnjem životu maloljetnika dok je za 2 maloljetnika postupak obustavljen obzirom da isti nisu imali navršenih 14 godina života.

Recidiva u izvještajnoj godini bila su 6.

Tabela V- 3 Vrste prestupa za period 2009.god-2013.god.

Vrsta djela	2009	2010	2011	2012	2013
Prekršaj	13	21	7	9	7
Teška krađa i krađa	8	7	3	2	1
Ugrožavanje opasnim oruđen pri tući i svađi	/	/	/	1	/
Sitna krađa, utaja i prevara	/	/	/	1	/
Teške tjelesne povrede	/	/	/	1	3
Lake tjelesne povrede	/	5	1	8	2
Nasilničko ponašanje	1	3	5	1	/
Ostalo	/	3	4	/	5

Tabela V- 4 Broj izrečenih mjera prema maloljetnicima za period 2009.god.-2013.god.

Izrečene mjere	2009	2010	2011	2012	2013
Ukor	12	2	9	9	7
Pojačan nadzor roditelja	1	/	/	1	7
Pojačan nadzor Organa starateljstva	8	5	2	/	2
Vaspitna ustanova	1	/	/	/	1
Obustava predmeta	/	/	/	3	/
Opomena od strane ODT-a	/	/	4	3	5
Ostalo	/	/	4	6	6

U 2013.godini formirana je stručna služba pri Višem sudu u Bijelom Polju u skladu sa propisima o postupanju prema maloljetnicima. Održan je sastanak sa predstavnicima službe u prostorijama Centra za socijalni rad. Sastanak je imao za cilj najprije međusobno upoznavanje i razmjena telefona i mail adresa, primjena Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, upoznavanje sa obavezama stručne službe u skladu sa pomenutim zakonom, upoznavanje sa obavezama organa starateljstva prema Stručnoj službi, dostavljanje materijalana koji se koristi prilikom izvještavanja o sprovođenju vaspitne mjere- Pojačan nadzor organa starateljstva kao i Liste informacija prilikom izvještavanja.

Pozitivna uloga Centra za socijalni rad u skladu sa zakonskom regulativnom ogleda se u otkrivanju i praćenju problema mladih lica i predlaganju i preduzimanju mjera u rješavanju tih problema. U cilju preventivnog djelovanja Centar ostvaruje saradnju sa nevladinim sektorom koji se bavi problemima mladih i prevencijom društveno neprihvatljivog ponašanja.

Učestvovanjem u različitim aktivnostima kako nevladinog sektora tako i nadležnih državnih institucija, koje su bile i medijski praćane, stavljen je akcenat na podizanju svijesti graćana i svih subjekata u cilju zaštite i pomoći mladim osobama.

VI Poremećeni braćni i poroćični odnosi

Tim za poremećene braćne i poroćične odnose u izvještajnom periodu radio je kod 61 slućaja braćnih i poroćičnih problema. Čest problem meću supružnicima jesu neslaganja u karakteru, nerazumijevanje, psihićko uznemiravanje, loša materijalna situacija supružnika, nemogućnost zajednićkog odlučivanja o domaćinstvu i vaspitanju djece, konzumiranje alkohola jednog od supružnika i drugo.

U okviru svojih nadležnosti preduzimali smo aktivnosti savjetodavnog rada u 32 slućaja braćnih problema i 29 slućajeva poroćičnih problema.

Stručni tim, u toku 2013.god., posredovao je u 6 slućajeva razvoda braka dajući mišljenje i predloge o povjeravanju maloljetne djece. Od strane suda smo obavješteni o 7 sporazumnih razvoda braka.

Tabela VI- 1 Broj razvedenih brakova i porodica sa poremećenim odnosima za period 2009.god.-2013.god.

Godina	Razvodi braka posredovanje CSR	Sporazumni razvodi braka	Porodice sa poremećenim odnosima	
			Braćni problemi	Poroćični problemi
2009	11	6	10	11
2010	10	8	17	7
2011	7	7	20	13
2012	8	17	40	12
2013	6	7	32	29

Sagledavajući podatke od prethodnih godina vidljivo je uvećanje broja porodica koje se obraćaju za pomoć usled braćnih ili poroćičnih problema.

Nakon postupka razvoda braka i povjeravanja maloljetne djece jednom od roditelja, roditelji (bivši supružnici) ponovo se obraćaju Centru za socijalni rad sa problemima kao što su viđanje koje je određenom sudskom presudom roditelju kome dijete nije povjerene na dalju brigu, čuvanje i vaspitanje, problemi u izdržavanju za koje je obavezan roditelj kod koga dijete ne živi, problemi prilikom izdavanja putnih isprava za dijete i sl.

Tabela VI- 2 Prikaz broja porodica i maloljetne djece sa problemima održavanja kontakta kao i problemima izdržavanja za 2013-tu godinu

Godina	Problemi održavanja ličnih odnosa sa mal. djecom roditelja koji ne vrši roditeljsko pravo		Problemi izdržavanja mal. djece	
	Broj porodica	Broj djece	Broj porodica	Broj djece
2013	37	31	5	5

VII Nasilje u porodici

Pojava nasilja u porodici je sve izraženija i sve je veći broj porodica koje nam se obrate za pomoć. Zakon o zaštiti od nasilja u porodici koji je donešen 2010-te godine bliže definiše nasilje a Protokolom o postupanju u slučajevima nasilja u porodici precizirana je nadležnost svih institucija ključnih u pružanju usluga kada je porodično nasilje u pitanju.

Na osnovu raspoložive dokumentacije u Centru za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak, prethodnih obavještenja iz Uprave policije, obraćanja žrtve nasilja CSR, kao i obavještenja od srodnika u toku 2013. godine. evidentirano je 46 slučajeva porodičnog nasilja.

Tabela VII-1 Broj prijavljenih slučajeva porodičnog nasilja za period 2009.god.-2013.god.

Godina	Broj slučajeva porodičnog nasilja	Broj mal. djece posredno izloženih porodičnom nasilju	Broj procesuiranih slučajeva
2009	20	10	5
2010	52	43	18
2011	61	49	17
2012	55	42	40
2013	46	33	34

Tabela VII- 2 Nasilje u porodici za 2013-tu godinu

Broj prijavljenih slučajeva nasilja u porodici		46
Žrtve porodičnog nasilja	Žene	27
	Muškarci	14
	Djeca	5
Broj slučajeva procesuiranih kroz krivični postupak		7
Broj slučajeva procesuiranih kroz prekršajni postupak		27

U toku 2011. godine uskaldu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici formiran je u Centru za socijalni rada Multidisciplinarni tim koji ima za cilj zaštitu žrtava porodičnog nasilja. Multitrdisciplinarnim timom koordinira direktor Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak. Sastanci tima se održavaju jednom mjesečno sa tačno utvrđenim dnevnim redom.na sastancima se analiziraju problemi u vezi sa nasiljem u porodici kao i dileme u implementaciju Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i protokola o medju institucionalnoj saradnji kada je ova problematika u pitanju. Takodje sastanci Multidisciplinarnog tima se održavaju i po potrebi kada je u pitanju hitnost u rješavanju porodičnog nasilja. U skladu sa protokolom o medju institucionalnoj saradnji kad je u pitanju nasilje

u porodici stručni radnici Centra za socijalni rad su preduzimali aktivnosti za svaki pojedinačni slučaj.

Kako bi se što efikasnije radilo na sanaciji prijavljenih slučajeva i prevenciji pojave nasilja u porodici od velike važnosti je saradnja sa nadležnih institucijama kao što su policija, pravosudni organi, medicinski centar i nevladinim sektorom koji se bavi problemima porodičnog nasilja.

U svim situacijama i na bilo koji način da se sazna o porodičnom nasilju Centra je dužan kontaktirati žrtvu i pružiti joj pomoć i podršku. Pored informisanja žrtve o njenim pravima službenici Centra u zavisnosti od potrebe zajedno sa policijom obilaze mjesto stanovanja žrtve, pruža joj se smještaj u skloništu ili sigurnoj kući na zahtjev i uz pristanak žrtve, kao i pravna pomoć, pomoć tokom sudskih postupaka i svaki drugi vid podrške u cilju zaštite od nasilja. Posebna pažnja se obraća kada je žrtva porodičnog nasilja – dijete.

Tabela VII- 3 Preduzete mjere od strane CSR u slučajevima porodičnog nasilja za 2013.god.

Preduzete mjere u slučajevima porodičnog nasilja	Broj
Savjetodavna pomoć	46
Pravna pomoć	25
Psihološka podrška	23
Postavljanje staratelja	/
Urađena procjena rizika	36
Izrada individualnog plana za žrtvu	36
Određivanje voditelja slučaja	46
Određivanje povjerljivog lica	5
Ostalo	31

U okviru **ostalih nadležnosti** dostavljeno je 14 socijalnih anamneza Kazneno-popravnim domovima za osuđene koji imaju prebivalište u Pljevljima. Takođe, dostavljeno je 7 socijalnih anamneza za potrebe suda a u vezi traženja pomilovanja.

Pravo na povlašćenu vožnju tokom 2013.godine ostvarilo je 97 lica. Po tom osnovu u 2013.godini ostvareno je 2259 putovanja i isplaćeno 169.169,00€.

Tokom 2013.godine izdato je 439 uvjerenja korisnicima prava iz domena socijalne i dječije zaštite te uvjerenja iz domena o regulisanju

imovinsko pravnih obaveza iz bračnih odnosa i odnosa roditelja i djece.

U izvještajnoj godini zaključena su 2 ugovora o doživotnom izdržavanju sa licima koji su ostvarili pravo na smještaj u ustanovu socijalne zaštite.

Tokom 2013.godine pružen je pravni savjet svim strankama koje su za tu pomoć obraćale ovom Centru. Neukim strankama pružena je konkretna pomoć i predloženo rješenje a posebno kada je u pitanju nasilje u porodici, pravna pomoć samohranim majkama za regulisanje njihovog statusa i statusa djece.

Poslovi socijalne zaštite su izuzetno teški i složeni. U zadnje vrijeme ih usložnjavaju novi oblici patologije i novonastala ekonomska kriza gdje se uloga Centra usložnjava i moraju se uključiti dodatni napori kako bi se odgovorilo potrebama korisnika.

U izvještajnom periodu za 2013.godinu planirane su aktivnosti koje su i tokom pomenute godine realizovane :

- U zgradi « Stari sreski » koja je adaptirana za potrebe zbrinjavanja beskućnika trenutno se nalazi na smještaju 7 lica-beskućnika. Novi Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti obuhvatio je i ovu kategoriju korisnika. U toku 2013.godine izvršena je adaptacija zgrade – urađena je fasada, potkovića i promjeneni su oluci. Takođe, prostorije su opremljene namještajem (ormari, tepisi) i ugrađeni su umivaonici u svakoj sobi.
- U saradnji sa Lokalnom upravom podržane su aktivnosti Dnevnog centra i tokom 2013-te godine nastavljen je tretman djece sa težim i teškim invaliditetom uz nove tehnike rada,
- Tokom 2013-te godine nastavljena je saradnja sa NVO « Bona Fide » - Sigurnom ženskom kućom,
- Ostvarene su planirane aktivnosti kada je u pitanju poboljšanje životnih uslova romske populacije koja se nalazi na teritoriji opštine Pljevlja,
- Od donošenja novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti pokušali smo implementirati nove standarde obuhvaćene propisanim pravilnicima što ćemo nastaviti i tokom 2014.godine.

**DIREKTOR,
Juso Ajanović**

Adresa: ul. Vuka Karadžića br. 42, 84 210 Pljevlja
tel: +38252 356-676; fax: 301-264
e-mail: csrpv@t-com.me
FB: Centar za socijalni rad opština Pljevlja i Žabljak